Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 22.06.2006.
Stājas spēkā: 01.01.2007.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 107, 07.07.2006.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 15, 10.08.2006.

Attēlotā redakcija: 23.06.2022. - ...

Grozījumi:

31.10.2013. likums / LV, 222, 13.11.2013. / Stājas spēkā 27.11.2013.
06.11.2013. likums / LV, 228, 22.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
23.01.2014. likums / LV, 25, 05.02.2014. / Stājas spēkā 17.02.2014.
03.03.2016. likums / LV, 52, 15.03.2016. / Stājas spēkā 29.03.2016.
23.03.2017. likums / LV, 70, 05.04.2017. / Stājas spēkā 01.05.2017.
16.06.2022. likums / LV, 120, 22.06.2022. / Stājas spēkā 23.06.2022.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Politisko partiju likums

I nodaļa. Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir nodrošināt politisko partiju (turpmāk — partija) un to apvienību darbības tiesiskos pamatus, sekmēt partiju un to apvienību iekšējo demokrātiju un demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu.

2.pants. Partijas un partiju apvienības jēdziens

(1) Partija ir organizācija, kas tiek izveidota, lai veiktu politisko darbību, piedalītos vēlēšanu kampaņā, izvirzītu deputātu kandidātus, piedalītos Saeimas vai pašvaldību domju (padomju), Eiropas Parlamenta darbā, ar deputātu starpniecību īstenotu partijas programmu, kā arī iesaistītos publiskās pārvaldes institūciju izveidē.

(2) Lai savstarpēji koordinētu darbību un sasniegtu statūtos noteiktos mērķus, vairākas partijas uz mērķu kopības pamata šajā likumā noteiktajā kārtībā var nodibināt partiju apvienību. Partija vienlaikus var būt tikai vienā reģistrētā partiju apvienībā. Uz partiju apvienībām attiecināmi šā likuma noteikumi par partijām, ciktāl tas nenosaka citādi.

(3) Partijas veic politiskās aktivitātes un veido savu iekšējo organizāciju saskaņā ar demokrātijas, atklātības un biedru vienlīdzības principu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. likumu, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

3.pants. Partijas tiesiskais statuss

Partija iegūst juridiskās personas statusu ar tās ierakstīšanu politisko partiju reģistrā (turpmāk — partiju reģistrs).

4.pants. Partijas atbildības norobežošana

(1) Partija par savām saistībām atbild ar visu partijas mantu.

(2) Partija neatbild par biedra saistībām. Biedrs neatbild par partijas saistībām.

(3) Ja likumā nav noteikts citādi, partiju apvienība neatbild par to veidojošo partiju saistībām un partiju apvienību veidojošās partijas neatbild par partiju apvienības saistībām.

5.pants. Partijas juridiskā adrese

(1) Partijas juridiskā adrese ir partiju reģistrā norādītā adrese.

(2) Ja partijai tiek nosūtīti dokumenti, ziņas vai cita korespondence uz partiju reģistrā norādīto juridisko adresi, uzskatāms, ka partija šos dokumentus, ziņas vai citu korespondenci ir saņēmusi septiņu dienu laikā pēc nosūtīšanas, ja nosūtītājs var pierādīt to, ka ir nosūtījis attiecīgo korespondenci.

6.pants. Partijas nosaukums un simbolika

(1) Partijas nosaukumam, nosaukuma saīsinājumam vai simbolikai ir nepārprotami jāatšķiras no Latvijā agrāk reģistrētas (neatkarīgi no darbības turpināšanas) partijas vai partiju apvienības nosaukuma, nosaukuma saīsinājuma vai simbolikas, kā arī biedrības vai nodibinājuma nosaukuma. Agrāk reģistrētas partijas nosaukuma, nosaukuma saīsinājuma vai simbolikas izmantošana atļauta gadījumos, kad partijas reorganizējot apvieno vai pārveido par biedrību. Partijas nosaukumu veido atbilstoši valsts valodas prasībām.

(2) Partiju apvienības nosaukumā, nosaukuma saīsinājumā un simbolikā var iekļaut to veidojošo partiju nosaukumus, nosaukumu saīsinājumus vai simboliku.

(3) Ja visas partiju apvienībā ietilpstošās partijas reorganizējoties apvienojas un izveido vienu partiju, tā var pārņemt attiecīgās partiju apvienības nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu un simboliku vai arī izmantot vienu vai vairākus no minētajiem elementiem.

(4) Ir aizliegti partiju nosaukumi, nosaukumu saīsinājumi un simbolika, kas:

1) ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem un labiem tikumiem. Nosaukumā nedrīkst ietvert militāra formējuma nosaukumu vai tādas organizācijas vai grupas nosaukumu, kura atzīta par noziedzīgu vai antikonstitucionālu, tas nedrīkst radīt pozitīvu attieksmi pret vardarbību;

2) sakrīt ar tādas organizācijas nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu vai simboliku, kuras mērķis vai darbība ir vērsta pret Latvijas neatkarību, suverenitāti vai drošību vai kura atveido šādas organizācijas nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu vai simboliku.

(5) Partijas nosaukumā lietojami vienīgi latviešu alfabēta burti.

(6) Partijas nosaukumā nedrīkst ietvert maldinošas ziņas par partijas darbības mērķi, darbības veidu un tiesisko formu.

(7) Partijas nosaukumā nedrīkst ietvert vārdus "Latvijas Republika", valsts un pašvaldību institūciju nosaukumus, kā arī vārdus "valsts" vai "pašvaldība". Partijas simbolika nedrīkst sakrist ar valsts, pašvaldību vai to institūciju simboliku.

(8) Partija, kuras tiesības ir aizskartas, prettiesīgi izmantojot tās nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu vai simboliku, var no aizskārēja prasīt, lai tas izbeidz izmantot attiecīgo nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu vai simboliku un lai atlīdzina partijai ar tās nosaukuma, nosaukuma saīsinājuma vai simbolikas prettiesīgu izmantošanu nodarītos zaudējumus (kaitējumu).

7.pants. Partijas publiskā darbība

(1) Lai sasniegtu statūtos noteikto mērķi, partijai ir tiesības veikt publisku darbību, kas nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem.

(2) Šajā nolūkā partija var:

1) brīvi izplatīt informāciju par savu darbību;

2) izveidot preses izdevumus un citus plašsaziņas līdzekļus;

3) organizēt sapulces, gājienus un piketus;

4) uzturēt sakarus ar citu valstu politiskajām partijām;

5) veikt pasākumus, kas saistīti ar priekšvēlēšanu aģitāciju;

6) veikt citu publisko darbību.

(3) Partijām aizliegts pildīt valsts pārvaldes funkcijas un uzdevumus.

(4) Partijai tās darbībā aizliegts vērsties pret Latvijas Republikas vai citu demokrātisku valstu neatkarību, teritoriālo nedalāmību, izteikt vai izplatīt priekšlikumus par Latvijas Republikas vai citas demokrātiskas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, aicināt nepildīt likumus, ja tādējādi tiek apdraudēta valsts drošība, sabiedriskā drošība vai kārtība, sludināt vardarbību vai terorismu, klaju nacisma, fašisma vai komunisma ideoloģiju, propagandēt karu, veikt darbības, kas vērstas uz nacionālā, etniskā, rasu, reliģiskā naida vai nesaticības izraisīšanu, slavēt vai aicināt izdarīt noziedzīgus nodarījumus.

(5) Partijām to darbībā aizliegts sniegt atbalstu, tajā skaitā arī informatīvu (propagandas), personām vai valstīm,

kas grauj vai apdraud demokrātisku valstu teritoriālo nedalāmību, suverenitāti un neatkarību vai konstitucionālo iekārtu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2022.)

8.pants. Partijas saimnieciskā darbība

(1) Lai sasniegtu statūtos noteikto mērķi, partija ir tiesīga savā vārdā veikt atklātu saimniecisko darbību, kurai nav peļņas gūšanas rakstura un nolūka.

(2) Partijas ienākumus drīkst izmantot statūtos noteiktā mērķa sasniegšanai. Ienākumus, kas gūti partijas veiktās darbības rezultātā, nedrīkst sadalīt starp partijas biedriem vai dibinātājiem.

(3) Partija atturas no rīcības, kas tiešā vai apslēptā veidā ir vērsta pret partiju finansiālās darbības atklātību un normatīvajos aktos noteiktajiem partiju finansēšanas ierobežojumiem.

9.pants. Aizliegums veidot bruņotas vai militarizētas vienības

Partijām ir aizliegts apbruņot savus biedrus vai citas personas, organizēt militāras mācības un veidot militarizētas vienības.

10.pants. Partiju darbības atklātums

(1) Partijas institūciju sēdēs var piedalīties ikviens attiecīgās partijas biedrs, ja statūtos nav noteikts citādi.

(2) Plašsaziņas līdzekļu žurnālisti var būt klāt partijas augstāko lēmējinstitūciju (biedru sapulču vai pārstāvju sapulču) sēdēs.

(3) Partijas biedri un plašsaziņas līdzekļu žurnālisti var iepazīties ar partijas, tās institūciju un amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem.

11.pants. Partiju finansēšana

Partiju finansēšanas noteikumus reglamentē īpašs likums.

II nodaļa. Partijas un partiju apvienības dibināšana

12.pants. Dibinātāji

(1) Par partijas dibinātājiem var būt 18 gadu vecumu sasnieguši Latvijas pilsoņi.

(2) Dibinātāju skaits nedrīkst būt mazāks par 200.

(3) Partiju apvienību var dibināt divas vai vairākas likumā noteiktajā kārtībā reģistrētas partijas. Partiju apvienībai aizliegts dibināt citu partiju apvienību.

13.pants. Lēmums par partijas dibināšanu

(1) Lai dibinātu partiju, personas, kas apvienojas partijā, dibinātāju sapulcē pieņem lēmumu par partijas dibināšanu, apstiprina partijas programmu un statūtus, ievēlē valdi un saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūciju.

(1^1) Dibinātāju sapulces norisi apliecina zvērināts notārs Notariāta likumā noteiktajā kārtībā. Apliecinot sapulces norisi, papildus Notariāta likumā noteiktajai informācijai zvērināts notārs protokolā norāda:

1) dibinātāju sapulcē piedalījušās personas un katras personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, mēnesi, dienu un vietu) un pilsonību atbilstoši personas uzrādītajai pasei vai personas apliecībai;

2) dibinātāju sapulces lēmumu par partijas dibināšanu;

3) par partijas dibināšanu nobalsojušo personu skaitu;

4) citus dibinātāju sapulcē pieņemtos lēmumus.

(2) Lēmumā par partijas dibināšanu, kas ietverts dibinātāju sapulces norises protokolā, norāda:

1) partijas nosaukumu;

2) partijas darbības mērķi;

3) dibinātāju tiesības un pienākumus, ja dibinātāji par tiem ir vienojušies;

4) visu dibinātāju pilnvarojumu vismaz diviem dibinātājiem parakstīt statūtus un pieteikumu partiju reģistra iestādei;

5) citas ziņas, kuras dibinātāji uzskata par nepieciešamām.

(3) Lēmumā par partiju apvienības dibināšanu norāda šā panta otrās daļas 1., 2., 3. un 5.punktā minētās ziņas.

(4) *(Izslēgta ar 31.10.2013. likumu)*
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. likumu, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

14.pants. Partijas statūti

(1) Partijas statūtus sagatavo rakstveidā.

(2) Partijas statūtos norāda:

1) partijas nosaukumu un tā saīsinājumu;

2) partijas simboliku (tās apraksts vai attēls), ja tāda ir;

3) partijas darbības mērķi, uzdevumus un metodes;

4) partijas darbības termiņu, ja partija tiek dibināta uz laiku;

5) biedru iestāšanās, izstāšanās un izslēgšanas priekšnoteikumus un kārtību;

6) biedru naudas un iestāšanās naudas maksāšanas kārtību;

7) biedru tiesības un pienākumus;

8) kārtību, kādā var veidot partijas teritoriālās un citas struktūrvienības, kā arī to tiesības un pienākumus;

9) biedru sapulces sasaukšanas, lēmumu pieņemšanas un pārstāvības kārtību, kā arī kārtību, kādā biedrs var pieprasīt jautājuma iekļaušanu partijas biedru sapulces darba kārtībā;

10) valdes darbības termiņu un valdes skaitlisko sastāvu, nosakot valdes locekļu tiesības pārstāvēt partiju atsevišķi vai kopīgi, valdes priekšsēdētāja tiesības un pienākumus;

11) saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas uzbūvi, ievēlēšanas kārtību, kompetenci, lēmumu pieņemšanas kārtību un pilnvaru termiņu, kā arī zvērināta revidenta iecelšanas kārtību un pilnvaru termiņu;

12) kārtību, kādā tiek izdarīti grozījumi partijas statūtos un programmā;

13) biedriem piemērojamos disciplinārsodus (ja tādi paredzēti), to piemērošanas priekšnoteikumus un kārtību;

14) kārtību, kādā tiek izvirzīti un apstiprināti deputātu kandidāti Saeimas, pašvaldību domju (padomju) un Eiropas Parlamenta vēlēšanām;

15) statūtu apstiprināšanas datumu.

(3) Partiju apvienības statūtos norāda:

1) šā panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 10., 11., 12., 14. un 15.punktā minētās ziņas;

2) apvienību veidojošās partijas un to savstarpējās tiesības un pienākumus;

3) kārtību, kādā partijas iestājas partiju apvienībā un izstājas no tās, iestāšanās un izstāšanās priekšnoteikumus.

(4) Partijas statūtos var paredzēt citus noteikumus, kas nav pretrunā ar likumu. Ja statūtu noteikumi ir pretrunā ar likumu, piemērojami likuma noteikumi.

(5) Partijas statūtus paraksta vismaz divi no dibinātāju vidus pilnvaroti pārstāvji. Partiju apvienības statūtus paraksta vismaz viens katras apvienībā ietilpstošās dibinātājas partijas pilnvarots pārstāvis. Partiju reģistra iestādei iesniedz dokumentu, kas apstiprina attiecīgo personu pilnvarojumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 29.03.2016.)

III nodaļa. Partijas reģistrācija

15.pants. Partiju reģistrs

(1) Partiju reģistrā ieraksta ziņas par partijām.

(2) Partiju reģistru izveido un uztur partiju reģistra iestāde.

16.pants. Pieteikums par partijas ierakstīšanu reģistrā

(1) Partijas dibinātāju (partiju apvienību veidojošo partiju) pilnvaroti pārstāvji triju mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par partijas (partiju apvienības) dibināšanu iesniedz partiju reģistra iestādei pieteikumu par partijas ierakstīšanu partiju reģistrā. Pieteikumā norāda šā likuma 18.panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6. un 7.punktā minētās ziņas. Pieteikumā par partiju apvienības ierakstīšanu partiju reģistrā nenorāda šā likuma 18.panta pirmās daļas 4.punktā minētās ziņas.

(2) Pieteikumam par partijas ierakstīšanu partiju reģistrā pievieno:

1) *(izslēgts ar 31.10.2013. likumu)*;

2) partijas programmu;

3) ne mazāk kā 200 partijas dibinātāju sarakstu, kurā ir norādīts partijas nosaukums un pretī katra dibinātāja vārdam, uzvārdam, personas kodam un norādei par pilsonību ir Notariāta likumā noteiktajā kārtībā zvērināta notāra apliecināts attiecīgā dibinātāja paraksts. Apliecinot parakstu, zvērināts notārs pārbauda arī katra dibinātāja rīcībspēju;

4) partijas statūtus;

5) katra valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli;

6) dokumentu, kas apliecina samaksu par publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis";

7) šā likuma 13.panta $1.^{1}$ daļā minēto partijas dibinātāju sapulces norises protokolu.

(3) Pieteikumam par partiju apvienības ierakstīšanu partiju reģistrā pievieno:

1) šā panta otrās daļas 2., 4., 5. un 6.punktā minētos dokumentus;

2) katras partiju apvienību veidojošās partijas biedru sapulces lēmumu par partijas piedalīšanos partiju apvienības dibināšanā;

3) partiju sapulces lēmumu par partiju apvienības dibināšanu.

(4) Pieteikumu paraksta vismaz divi no dibinātāju vidus pilnvaroti pārstāvji. Pieteikumu par partiju apvienības ierakstīšanu partiju reģistrā paraksta vismaz viens katras apvienībā ietilpstošās dibinātājas partijas pilnvarots pārstāvis. Partiju reģistra iestādei iesniedz dokumentu, kas apstiprina attiecīgo personu pilnvarojumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013., 23.01.2014. un 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

17.pants. Partiju reģistra atklātums

(1) Ikvienam ir tiesības iepazīties ar partiju reģistra ierakstiem un partiju reģistra iestādei iesniegtajiem dokumentiem.

(2) Ikvienam pēc attiecīga rakstveida pieprasījuma iesniegšanas ir tiesības par maksu saņemt izziņu no partiju reģistra, kā arī partiju reģistra lietā esoša dokumenta izrakstu vai kopiju (tajā skaitā iesniegtās ziņas par partijas dibinātājiem). Pēc saņēmēja pieprasījuma izraksta vai kopijas pareizība apliecināma ar partiju reģistra iestādes amatpersonas parakstu un zīmogu, norādot izsniegšanas datumu.

(3) Pēc saņēmēja pieprasījuma partiju reģistra iestādes amatpersona izsniedz izziņu par to, ka partiju reģistra ierakstā nav izdarīti grozījumi, vai par to, ka partiju reģistrā nav izdarīts noteikts ieraksts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

18.pants. Partiju reģistra ziņas

(1) Partiju reģistrā norāda:

1) partijas nosaukumu;

2) partijas juridisko adresi;

3) partijas darbības mērķi;

4) partijas teritoriālo struktūrvienību (ja tādas ir) nosaukumu un adresi;

5) datumu, kad pieņemts lēmums par partijas dibināšanu;

6) valdes locekļu vārdu, uzvārdu, personas kodu, norādot, vai viņiem ir tiesības pārstāvēt partiju atsevišķi vai kopīgi;

7) partijas darbības termiņu, ja partija dibināta uz laiku;

8) ziņas par partijas publiskās darbības vai citas darbības aizliegumu, darbības apturēšanu vai izbeigšanu, turpināšanu, partijas maksātnespēju, likvidāciju un reorganizāciju;

9) ziņas par likvidatora iecelšanu, norādot viņa vārdu, uzvārdu un personas kodu;

10) ziņas par administratora iecelšanu maksātnespējas lietā, norādot administratora vārdu, uzvārdu un personas kodu;

11) ieraksta izdarīšanas datumu;

12) citas ziņas, ja to paredz likums.

(2) Šā panta pirmās daļas 1., 3., 5., 6., 7., 9. un 10.punktā norādītās ziņas, izņemot personas kodu, un izmaiņas tajās par partijas līdzekļiem ir publicējamas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Publicēšanas kārtību, izmaksu apmēru un iekasēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.01.2014. un 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

19.pants. Partiju reģistra iestādei iesniedzamie dokumenti un to glabāšana

(1) Partiju reģistra iestādei iesniedzami dokumenti, kas pamato ieraksta izdarīšanu partiju reģistrā un tā grozījumus, kā arī citi likumā noteiktie dokumenti. Partiju reģistra iestādei iesniedz attiecīgā dokumenta oriģinālu, notariāli apliecinātu kopiju vai kopiju, uzrādot dokumenta oriģinālu. Ārvalstīs izdotus publiskus dokumentus legalizē Latvijai saistošos starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā un tiem pievieno notariāli apliecinātu tulkojumu latviešu valodā.

(2) Piesakot statūtu grozījumus partiju reģistra iestādei, pievieno biedru sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par grozījumiem statūtos un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā.

(2^1) Piesakot izmaiņas valdes sastāvā, pieteikumam pievieno biedru sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par valdes locekļa ievēlēšanu vai atsaukšanu un katra valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli.

(3) *(Izslēgta ar 31.10.2013. likumu)*

(4) Šā panta pirmajā daļā minētie dokumenti glabājas attiecīgās partijas reģistrācijas lietā.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. un 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

20.pants. Ieraksta izdarīšana partiju reģistrā

(1) Ierakstu partiju reģistrā izdara, pamatojoties uz attiecīgās partijas pieteikumu vai tiesas nolēmumu.

(1^1) Ieraksta izdarīšanai vai dokumentu reģistrācijai (pievienošanai lietai) partiju reģistrā iesniedz pieteikumu, kurā norāda ziņas atbilstoši pieteikuma būtībai:

1) pieteikumā par izmaiņu ierakstīšanu partiju reģistrā vai dokumentu reģistrāciju (pievienošanu lietai) — ziņas par izmaiņu būtību un jaunās ziņas, kuras par partiju (partiju apvienību) tiek pieteiktas ierakstīšanai partiju reģistrā;

2) pieteikumā par partijas reorganizāciju — reorganizācijas veidu (ja partiju reorganizē sadalīšanas ceļā, norāda arī sadalīšanas veidu), katras reorganizācijā iesaistītās partijas nosaukumu un reģistrācijas numuru, atbilstoši reorganizācijas veidam norādot, vai partija ir pievienojamā, sadalāmā vai iegūstošā partija, un jaundibināmās partijas (ja tāda ir) nosaukumu;

3) pieteikumā par partijas pārveidošanu par biedrību — pieteiktā ieraksta būtību un jaunizveidotās biedrības nosaukumu;

4) pieteikumā par partijas darbības izbeigšanu — šā likuma 18. panta pirmās daļas 9. punktā minētās ziņas;

5) pieteikumā par partijas darbības turpināšanu — pieteiktā ieraksta būtību un šā likuma 18. panta pirmās daļas 6. punktā minētās ziņas;

6) pieteikumā par partijas likvidāciju — pieteiktā ieraksta būtību.

(1^2) Pieteikumam par partijas (partiju apvienības) darbības turpināšanu pievieno biedru sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par politiskās partijas (partiju apvienības) darbības turpināšanu un valdes locekļu ievēlēšanu.

(2) Lēmumu par ieraksta izdarīšanu partiju reģistrā, atteikumu izdarīt ierakstu vai ieraksta izdarīšanas atlikšanu partiju reģistra iestādes amatpersona pieņem septiņu darbdienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas. Tādā pašā termiņā partiju reģistra iestādes amatpersona pieņem lēmumu par ierakstu izdarīšanu partiju reģistrā, pamatojoties uz tiesas nolēmumu.

(3) Lēmumu par ieraksta izdarīšanas atlikšanu partiju reģistra iestādes amatpersona pieņem, ja:

1) nav iesniegti visi likumā minētie dokumenti;

2) dokumentiem, uz kuru pamata izdara ierakstus partiju reģistrā vai kurus reģistrē (pievieno lietai), nav juridiska spēka vai tie neatbilst citām normatīvajos aktos noteiktajām dokumentu noformēšanas prasībām;

3) ziņu un noteikumu apjoms un saturs neatbilst normatīvajiem aktiem un citiem reģistrācijas lietā esošiem dokumentiem;

4) pārbaudot šā likuma 6.pantā noteikto, atklājas, ka partijas nosaukums, tā saīsinājums vai simbolika nepārprotami neatšķiras no Latvijā agrāk reģistrētas partijas vai partiju apvienības nosaukuma, tā saīsinājuma vai simbolikas vai sakrīt ar biedrības vai nodibinājuma nosaukumu, vai maldina par saistību ar valsts vai pašvaldību institūcijām;

5) partiju reģistrā reģistrēts cits tiesisks šķērslis.

(4) Lēmumu par atteikumu izdarīt ierakstu partiju reģistrā partiju reģistra iestādes amatpersona pieņem, ja:

1) partijas statūtos noteiktais mērķis ir pretrunā ar Latvijas Republikas Satversmi, likumiem vai Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem;

2) pārkāpta likumā noteiktā partijas dibināšanas kārtība;

3) pēc tam, kad pieņemts lēmums par ieraksta izdarīšanas atlikšanu, noteiktajā termiņā nav novērsti šajā lēmumā norādītie trūkumi;

4) partijas dibinātāju sarakstā, kurā ir noteiktajā kārtībā apliecināts attiecīgā dibinātāja paraksts un kuru saskaņā ar šā likuma 16.panta otrās daļas 3.punktu pievieno pieteikumam par partijas ierakstīšanu reģistrā, norādītās personas nav tās pašas, kuras ir norādītas šā likuma 13.panta $1.^{1}$ daļā minētajā dibinātāju sapulces norises protokolā.

(5) Lēmumu par atteikumu izdarīt ierakstu partiju reģistrā vai ieraksta izdarīšanas atlikšanu pamato. Lēmumā par ieraksta izdarīšanas atlikšanu norāda saprātīgu termiņu trūkumu novēršanai.

(6) Partiju reģistra iestādes amatpersona šā panta otrajā daļā minēto lēmumu nosūta pieteikuma iesniedzējam piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

(7) Pieteikuma iesniedzējam ir tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt partiju reģistra iestādes amatpersonas lēmumu administratīvo procesu regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(8) Ieraksts partiju reģistrā izdarāms tajā pašā dienā, kad pieņemts lēmums par ieraksta izdarīšanu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. un 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

21.pants. Reģistrācijas apliecība

(1) Pēc partijas ierakstīšanas partiju reģistrā un partijas rakstveida pieprasījuma saņemšanas partiju reģistra iestāde partijas dibinātāju pilnvarotajiem pārstāvjiem par maksu izsniedz partijas reģistrācijas apliecību, ko paraksta un ar zīmogu apliecina partiju reģistra iestādes amatpersona.

(2) Reģistrācijas apliecībā norāda partijas:

1) nosaukumu;

2) organizācijas formu (partija vai partiju apvienība);

3) reģistrācijas numuru;

4) reģistrācijas vietu;

5) reģistrācijas datumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

22.pants. Partijas izslēgšana no partiju reģistra

Partiju izslēdz no partiju reģistra, pamatojoties uz:

1) pieteikumu par partijas likvidāciju;

2) maksātnespējīgās partijas administratora pieteikumu;

3) pieteikumu par partijas reorganizāciju;

4) tiesas nolēmumu.

23.pants. Valsts nodeva un maksa par pakalpojumu

(1) Par ieraksta izdarīšanu partiju reģistrā maksājama valsts nodeva, kuras apmēru un samaksas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) Par partiju reģistra izraksta un reģistra lietā esoša dokumenta izraksta vai kopijas izsniegšanu, kā arī par izziņas izsniegšanu maksā normatīvajos aktos par partiju reģistra iestādes sniegtajiem maksas pakalpojumiem noteikto maksu par pakalpojumu.

(3) Valsts nodeva par ieraksta izdarīšanu partiju reģistrā nedrīkst pārsniegt administratīvos izdevumus, kas saistīti ar lēmuma pieņemšanu par reģistrāciju un attiecīgā ieraksta izdarīšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

24.pants. Ziņu iesniegšanas termiņš

Ziņas, uz kuru pamata izdarāmi jauni ieraksti partiju reģistrā, kā arī šajā likumā noteiktie dokumenti iesniedzami partiju reģistra iestādei 14 dienu laikā pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

25.pants. Atbildība par nepatiesu ziņu sniegšanu

Par nepatiesu ziņu sniegšanu partiju reģistra iestādei attiecīgās personas saucamas pie likumā paredzētās atbildības.

IV nodaļa. Partijas biedri

26.pants. Partijas biedri

(1) Par partijas biedriem var būt 18 gadu vecumu sasniegušas personas, kuras ir Latvijas pilsoņi, Latvijas nepilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kas nav Latvijas pilsoņi, bet kas uzturas Latvijas Republikā. Persona vienlaikus var būt tikai vienas partijas biedrs.

(2) Par partijas biedru kandidātiem var būt personas, kuras sasniegušas 16 gadu vecumu.

(3) Latvijā var darboties tikai tādas partijas, kurās ir ne mazāk kā 200 Latvijas pilsoņu. Partijā, kurā ir vairāk par 400 biedriem, ne mazāk kā pusei no visiem biedriem jābūt Latvijas pilsoņiem.

(4) Partiju apvienības biedri ir apvienību veidojošo partiju biedri.

27.pants. Partijas biedru reģistrs

(1) Partijas (izņemot partiju apvienības) ved partijas biedru reģistru, kurā ieraksta partijas biedru vārdu, uzvārdu, personas kodu, pilsonību un deklarētās dzīvesvietas adresi.

(2) Sākotnējie ieraksti partijas biedru reģistrā izdarāmi ne vēlāk kā septiņu dienu laikā no partijas reģistrācijas dienas.

(3) Turpmākie ieraksti partijas biedru reģistrā izdarāmi ne vēlāk kā septiņu dienu laikā pēc tam, kad valde saņēmusi informāciju par izmaiņām šā panta pirmajā daļā minētajās ziņās.

(4) Ierakstu partijas biedru reģistrā veic partijas valdes pilnvarota persona.

(4^1) Partijas, izņemot partiju apvienības, katru gadu līdz 1.martam iesniedz partiju reģistra iestādei partijas biedru reģistru.

(5) Ar partijas biedru reģistru ir tiesīgi iepazīties partijas biedri, kā arī zvērināts revidents un likumā noteiktās iestādes.

(6) Partijas biedru vārds un uzvārds ir vispārpieejama informācija, un ar to var iepazīties ikviens.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. likumu, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

28.pants. Biedra dalība partijā

(1) Partijas valde pieņem lēmumu par biedra uzņemšanu partijā, ja statūtos nav noteikta cita kārtība.

(2) Ja partijas valde vai cita institūcija, izņemot biedru sapulci, kuras kompetencē ir biedru uzņemšana, pieņem lēmumu par atteikumu uzņemt biedru, personai, kura vēlas kļūt par biedru, ir tiesības pieprasīt jautājuma izskatīšanu statūtos noteiktajā kārtībā.

(3) Saistības biedriem nosakāmas tikai statūtos paredzētajā kārtībā.

(4) Biedra dalība partijā nav nododama trešajām personām vai mantojama. Biedra dalība partijā izbeidzas līdz ar izstāšanos vai izslēgšanu no partijas, kā arī ar biedra nāvi.

(5) Ja biedra dalība partijā izbeidzas, statūtos paredzētā un iemaksātā biedra nauda un iestāšanās nauda viņam netiek atmaksāta. Biedram, kura dalība partijā izbeigusies, nav tiesību uz partijas īpašumu. Partijai nav tiesību piedzīt no biedra neiemaksāto biedra naudu un iestāšanās naudu.

29.pants. Partijas biedra tiesības un pienākumi

(1) Partijas biedram ir šādas tiesības:

1) statūtos noteiktajā kārtībā piedalīties partijas lēmumu pieņemšanā;

2) vēlēt partijas valdi un citas institūcijas;

3) statūtos noteiktajā kārtībā kandidēt partijas amatpersonu vēlēšanās;

4) saņemt informāciju par partijas darbību, kā arī brīvi paust savu viedokli;

5) statūtos noteiktajā kārtībā apstrīdēt partijas pieņemtos lēmumus;

6) izstāties no partijas;

7) statūtos noteiktajā kārtībā lemt par partijas kandidātiem pašvaldību, Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

(2) Partijas biedram ir pienākums:

1) ievērot partijas statūtus;

2) piedalīties partijas darbā;

3) maksāt biedra naudu, ja tāda noteikta.

(3) Partijas statūtos biedriem var paredzēt arī citas tiesības un pienākumus, kas nav pretrunā ar šo likumu.

(4) Partiju apvienības biedriem (26.panta ceturtā daļa) ir visas šā panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4. un 5.punktā, kā arī otrās daļas 1. un 2.punktā noteiktās tiesības un pienākumi.

30.pants. Biedra dalības izbeigšanās

(1) Jautājumus, kas saistīti ar biedra dalības izbeigšanos partijā, nosaka Biedrību un nodibinājumu likums, ja šis likums nenosaka citu kārtību.

(2) Lēmumu par biedra dalības izbeigšanos partijā biedram ir tiesības prasīt pārskatīt biedru sapulcē, ja vien statūtos nav noteikta cita kārtība.

31.pants. Personas, kas var piedalīties partijas darbā

Partijas darbā var piedalīties arī personas, kas nav attiecīgās partijas biedri: biedru kandidāti, goda biedri, asociētie biedri, vecbiedri un citas personas ar īpašu statusu, kuru tiesības un pienākumus nosaka attiecīgās partijas statūti.

V nodaļa. Partijas organizatoriskā struktūra

32.pants. Partijas pārvaldes institūcijas

(1) Partijas pārvaldes institūcijas ir biedru sapulce (kopsapulce) un valde.

(2) Statūtos var paredzēt, ka biedru sapulces pienākumus statūtos noteiktajā apjomā pilda no biedru kopskaita ievēlēta pārstāvju sapulce (kongress, konference). Pārstāvības normu, pārstāvju izvirzīšanas un ievēlēšanas kārtību nosaka valde, ja statūtos nav noteikts citādi. Visiem partijas biedriem ir tiesības piedalīties pārstāvju vēlēšanās. Uz pārstāvju sapulci attiecināmi šā likuma noteikumi attiecībā uz biedru sapulci, ja likumā nav noteikts citādi.

(3) Statūtos var paredzēt arī citas pārvaldes institūcijas, nosakot to izveides kārtību un kompetenci.

33.pants. Partijas biedru sapulce

(1) Partijas biedru sapulce ir partijas augstākā lēmējinstitūcija.

(2) Partijas biedru sapulce sasaucama ne retāk kā reizi kalendārajā gadā.

(3) Tikai partijas biedru sapulces kompetencē ietilpst:

1) grozījumu izdarīšana partijas statūtos un programmā;

2) valdes, revīzijas un citu institūciju locekļu ievēlēšana un atsaukšana, ja vien statūtos nav noteikta cita kārtība;

3) lēmuma pieņemšana par partijas darbības izbeigšanu, turpināšanu vai reorganizāciju, ja šajā likumā nav noteikts citādi;

4) priekšvēlēšanu programmas apstiprināšana Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanām, ja vien statūtos nav noteikta cita kārtība;

5) lēmuma pieņemšana par partijas piedalīšanos partiju apvienības dibināšanā. Pieņemot lēmumu par partijas piedalīšanos partiju apvienības dibināšanā, biedru sapulce pilnvaro vienu vai vairākus pārstāvjus partijas vārdā veikt šā likuma 13., 14. un 16.pantā minētās darbības partiju apvienības dibināšanai un ierakstīšanai partiju reģistrā;

6) citi jautājumi, kas saskaņā ar likumu vai statūtiem ir biedru sapulces kompetencē.

(4) Partijas biedru sapulcei ir tiesības pieņemt tādus lēmumus, kas ietilpst valdes un citu statūtos paredzēto institūciju kompetencē.

(5) Jautājumos, kas saistīti ar partijas biedru sapulces sasaukšanu, norisi, lēmumu pieņemšanu un atzīšanu par spēkā neesošiem, piemēro Biedrību un nodibinājumu likumu.

34.pants. Partijas valde

(1) Valde ir partijas izpildinstitūcija, kas vada un pārstāv partiju.

(2) Valdes sastāvā ir vismaz trīs valdes locekļi.

(3) Biedru sapulce ievēlē valdes priekšsēdētāju un pārējos valdes locekļus. Valdes locekļus ievēlē aizklātās vēlēšanās, ja vien statūtos nav noteikta cita kārtība.

(4) Valdes locekli ievēlē amatā uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

(5) Valdes loceklis vienlaikus nedrīkst būt partijas saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas loceklis.

(6) Par valdes locekli var būt pilngadīga fiziskā persona, kuras rīcībspēju nav ierobežojusi tiesa.

(7) Jautājumos, kas saistīti ar valdes kompetenci, pārstāvības tiesībām, lēmumu pieņemšanu, atlīdzības un izdevumu segšanu, piemēro Biedrību un nodibinājumu likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. likumu, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

35.pants. Partijas valdes un citu institūciju locekļu atbildība

(1) Par partijas darbību saskaņā ar likumu un citu normatīvo aktu prasībām, kā arī par partijai saskaņā ar likumu noteikto uzdevumu izpildi ir atbildīga partijas valde, ja likumā nav noteikts citādi.

(2) Valdes un citu institūciju locekļi ir solidāri atbildīgi par zaudējumiem, kas nodarīti partijai viņu vainas dēļ.

(3) Partija var celt prasību pret valdes vai citas institūcijas locekli piecu gadu laikā, skaitot no tiesību aizskāruma dienas vai dienas, kad kļuva zināms par tiesību aizskārumu.

36.pants. Partijas struktūrvienības

(1) Partijām (izņemot partiju apvienības) var būt teritoriālas un citas organizatoriski patstāvīgas struktūrvienības. Partijas struktūrvienības nav juridiskās personas.

(2) Partija veido savu teritoriālo struktūru tā, lai partijas biedri varētu piedalīties partijas darbā pēc iespējas tuvāk savai dzīvesvietai. Katrs partijas biedrs darbojas vienā partijas teritoriālajā struktūrvienībā.

(3) Partijas teritoriālās struktūrvienības var apvienoties reģionālās nodaļās, kuru izveidošanas kārtību un kompetenci nosaka partijas statūti.

37.pants. Partijas pārskata gada revīzija

Ja partijas līdzekļu apgrozījums pārskata gadā ir bijis lielāks par 10 minimālajām mēnešalgām, tās gada pārskatu pārbauda zvērināts revidents. Zvērināta revidenta ziņojums par attiecīgās partijas gada pārskatu pievienojams gada pārskatam, kuru partija saskaņā ar partiju finansēšanu regulējošiem normatīvajiem aktiem iesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam. Minimālā mēnešalga šā panta izpratnē ir minimālās mēnešalgas apmērs, kāds bija noteikts attiecīgā pārskata gada pirmajā dienā.

(31.10.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

VI nodaļa. Partijas darbības uzraudzība, apturēšana, izbeigšana, likvidācija un reorganizācija

38.pants. Partijas darbības uzraudzība un kontrole

(1) Partijas darbību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei uzrauga un kontrolē Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, Valsts ieņēmumu dienests, partiju reģistra iestāde, prokurors, valsts drošības iestādes, kā arī citas likumā noteiktās iestādes.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētās iestādes konstatē, ka partija neievēro normatīvos aktus vai partijas darbība neatbilst statūtiem, tās rakstveidā brīdina partiju un uzdod novērst nelikumīgo darbību. Ja prokuratūra vai valsts drošības iestāde konstatē pazīmes, kas liecina par iespējamu partijas prettiesisku darbību, kura vērsta pret valsts drošību vai var tai kaitēt, vai citādi ir pretrunā ar Satversmi, vai tās darbības liecina par šā likuma 7. panta ceturtajā vai piektajā daļā minētajiem pārkāpumiem, prokuratūra vai valsts drošības iestāde brīdina partiju par šādu darbību nepieļaujamību.

(3) Atbilstoši konstatētā pārkāpuma būtībai iestāde, kura konstatējusi pārkāpumu, nosaka termiņu tā novēršanai, kas ir ne mazāks par 15 dienām un ne ilgāks par sešiem mēnešiem, vai uzdod normatīvajiem aktiem neatbilstošo rīcību nekavējoties pārtraukt.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2022.)

39.pants. Partijas darbības apturēšana

(1) Tiesa var apturēt partijas darbību uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja partija:

1) pēc rakstveida brīdinājuma saņemšanas brīdinājumā noteiktajā termiņā nav novērsusi pārkāpumus;

2) kalendārā gada laikā nav sasaukusi partijas augstāko lēmējinstitūciju — biedru sapulci;

3) sešu mēnešu laikā pēc biedru skaita samazināšanās līdz 150 biedriem nav atjaunojusi biedru skaitu līdz likumā noteiktajam minimālajam biedru skaitam;

4) partiju finansiālo darbību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav ieskaitījusi valsts budžetā pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus.

(2) Pieteikumu tiesā var iesniegt šā likuma 38.panta pirmajā daļā minētās iestādes.

(3) Apturot partiju apvienību veidojošas partijas darbību, tiesa lemj par partiju apvienības darbības apturēšanu.

(4) Pēc nolēmuma stāšanās likumīgā spēkā tiesa to nosūta partiju reģistra iestādei. Partiju reģistra iestāde publicē informāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

40.pants. Partijas darbības apturēšanas sekas

Ja tiesa aptur partijas darbību, nolēmumā noteiktajā darbības apturēšanas termiņā partija pārtrauc publisko darbību.

41.pants. Partijas darbības izbeigšanās pamati

Partijas darbība izbeidzas:

1) ar partijas biedru sapulces lēmumu par partijas darbības izbeigšanu;

2) uzsākot partijas bankrota procedūru;

3) ja partijas biedru skaits samazinās un ir mazāks par 150 biedriem vai par citu statūtos noteiktu skaitu (44.pants);

4) izbeidzoties partijas statūtos noteiktajam termiņam, ja partija dibināta uz noteiktu laiku;

5) ar tiesas nolēmumu;

6) uz cita statūtos noteiktā pamata.

42.pants. Partijas darbības izbeigšana ar biedru sapulces lēmumu

Biedru sapulces lēmums par partijas darbības izbeigšanu ir pieņemts, ja par to nobalso divas trešdaļas no klātesošajiem biedriem. Pieteikumam par partijas (partiju apvienības) darbības izbeigšanu pievieno biedru sapulces protokola izrakstu ar attiecīgo lēmumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

43.pants. Partijas darbības izbeigšana, uzsākot bankrota procedūru

Kārtību, kādā izbeidzama partijas darbība bankrota gadījumā, nosaka likums, kas regulē biedrību un nodibinājumu maksātnespēju.

44.pants. Partijas darbības izbeigšana ar valdes lēmumu

(1) Ja biedru skaits samazinājies un ir mazāks par 150 biedriem vai par citu statūtos noteiktu skaitu (kas nav mazāks par 150), kā arī tad, ja izbeidzas statūtos noteiktais termiņš, uz kādu partija bija dibināta, lēmumu par darbības izbeigšanu pieņem partijas valde vai cita statūtos noteikta pārvaldes institūcija.

(2) Partiju apvienības valde pieņem lēmumu par partiju apvienības darbības izbeigšanu šā likuma 41.panta 4. un 6.punktā minētajos gadījumos, kā arī gadījumā, kad partiju apvienībā ietilpstošo partiju skaits ir samazinājies līdz vienai partijai.

(3) Pieteikumam par partijas (partiju apvienības) darbības izbeigšanu atbilstoši darbības izbeigšanas pamatam pievieno šā panta pirmajā vai otrajā daļā minēto institūciju sēdes norises protokola izrakstu ar attiecīgo lēmumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

45.pants. Partijas darbības izbeigšana ar tiesas nolēmumu

(1) Partijas darbību, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, var izbeigt:

1) ja partijas valde nav iesniegusi pieteikumu par partijas darbības izbeigšanu saskaņā ar šo likumu;

2) ja partija neizpilda tiesas nolēmumu par darbības apturēšanu vai tiesas noteiktajā termiņā nenovērš likuma pārkāpumu, kura dēļ tās darbība bija apturēta;

3) ja partija gada laikā pēc brīdinājuma saņemšanas atkārtoti izdara likuma pārkāpumu;

3^1) ja partijas darbība ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem, tā apdraud valsts vai sabiedrisko drošību vai ir pretrunā ar šā likuma 7. panta ceturtajā vai piektajā daļā noteikto aizliegumu;

4) citos likumā noteiktajos gadījumos.

(2) Pieteikumu tiesā var iesniegt šā likuma 38.panta pirmajā daļā minētās iestādes vai prokurors uz šā panta

pirmās daļas 3.[1] punkta pamata.

(3) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(5) Tiesa, pieņemot lēmumu par partijas darbības izbeigšanu, nosaka:

1) likvidācijas procesa nepieciešamību un likvidatora iecelšanu;

2) partijas īpašuma atsavināšanu par labu valstij, ja likums nenosaka citādi;

3) par kādiem līdzekļiem un kādā kārtībā tiek sakārtoti un nodoti glabāšanai valsts arhīvā partijas dokumenti.

(6) Pēc nolēmuma stāšanās likumīgā spēkā tiesa to nosūta partiju reģistra iestādei. Partiju reģistra iestāde publicē informāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.01.2014. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2022.)

45.[1] pants. Aizliegums partijai veikt publisko darbību

(1) Pēc prokurora, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vai Valsts ieņēmumu dienesta motivēta pieteikuma tiesa var aizliegt partijai līdz galīgā nolēmuma pieņemšanai lietā veikt publisko darbību. Izskatīt jautājumu par aizliegumu partijai veikt publisko darbību pieļaujams jebkurā procesa stadijā, kā arī pirms tam, kad tiesā tiek celta prasība par partijas darbības izbeigšanu.

(2) Pieteikumu par aizliegumu partijai veikt publisko darbību tiesa vai tiesnesis izlemj 15 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas vai lietas ierosināšanas dienas, ja tas iesniegts vienlaikus ar prasības pieteikumu par partijas darbības izbeigšanu, iepriekš par to paziņojot partijai. Partijas pārstāvju neierašanās nav šķērslis pieteikuma izskatīšanai.

(3) Ja kavēšanās pieņemt lēmumu par aizliegumu partijai veikt publisko darbību varētu radīt valsts vai sabiedriskās drošības apdraudējumu, pieteikumu par aizliegumu partijai veikt publisko darbību tiesa vai tiesnesis izlemj ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc pieteikuma saņemšanas, iepriekš par to nepaziņojot lietas dalībniekiem. Ja lēmums par aizliegumu partijai veikt publisko darbību pieņemts bez partijas pārstāvju klātbūtnes, partijai šo lēmumu paziņo ne vēlāk kā minētā lēmuma izpildes brīdī.

(4) Ja pieteikums par aizliegumu partijai veikt publisko darbību iesniegts pirms šā likuma 45.[3] pantā minētās prasības, tiesa vai tiesnesis piemēro šā likuma 45.[3] panta ceturtajā un piektajā daļā noteikto.

(5) Ja pieteikums par aizliegumu partijai veikt publisko darbību apmierināts pirms tam, kad tiesā tiek celta prasība par partijas darbības izbeigšanu, tiesa vai tiesnesis nosaka prokuroram, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam vai Valsts ieņēmumu dienestam termiņu prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā, kas nav ilgāks par diviem mēnešiem. Ja tiesas noteiktajā termiņā prasība nav celta, tiesa vai tiesnesis pieņem lēmumu par aizlieguma atcelšanu partijai veikt publisko darbību.

(6) Lēmumā par aizliegumu partijai veikt publisko darbību tiesnesis norāda partijas publisko darbību, kura tiek aizliegta pilnīgi vai daļēji, aizliegšanas mērķi un pamatu.

(7) Lēmums par aizliegumu partijai veikt publisko darbību un lēmums par šā aizlieguma atcelšanu izpildāms nekavējoties pēc tā pieņemšanas. Tiesa nosūta attiecīgo lēmumu partiju reģistra iestādei ieraksta izdarīšanai partiju reģistrā. Partiju reģistra iestāde nodrošina, ka tās tīmekļvietnē bez maksas ir pieejama informācija saistībā ar ieraksta izdarīšanu par aizliegumu partijai veikt publisko darbību.

(8) Aizliegumu partijai veikt publisko darbību pēc lietas dalībnieka pieteikuma var atcelt tā pati tiesa, kura noteikusi šo aizliegumu, vai tiesa, kuras lietvedībā atrodas lietas izskatīšana pēc būtības. Šo pieteikumu šā panta otrajā daļā noteiktajā termiņā izlemj tiesas sēdē, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem.

(9) Ja prasība par partijas darbības izbeigšanu ir apmierināta, aizliegums partijai veikt publisko darbību ir spēkā līdz dienai, kad spriedums stājas likumīgā spēkā.

(10) Ja prasība par partijas darbības izbeigšanu ir noraidīta, tiesa spriedumā atceļ aizliegumu partijai veikt publisko darbību. Spriedums daļā par partijas publiskās darbības aizlieguma atcelšanu stājas spēkā nekavējoties.

(11) Ja prasība par partijas darbības izbeigšanu ir atstāta bez izskatīšanas vai tiesvedība izbeigta, tiesa ar lēmumu atceļ aizliegumu partijai veikt publisko darbību. Lēmums par šā aizlieguma atcelšanu stājas spēkā nekavējoties.

(12) Ja līdz galīgā nolēmuma pieņemšanai lietā partija pārkāpj tiesas lēmumu, kas pieņemts šā panta pirmajā daļā paredzētajā kārtībā, vai neievēro šāda lēmuma nosacījumus, tiesa pēc pieteicēja ierosinājuma piemēro partijai procesuālu sankciju (brīdinājumu vai naudas sodu) un brīdina par kriminālatbildību, kas iestājas gadījumā, kad partija tiesas lēmumu turpina pārkāpt.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2022.)

45.[2] pants. Pieņemtā lēmuma par aizliegumu partijai veikt publisko darbību pārsūdzēšana

(1) Par lēmumu, ar kuru noraidīts pieteikums par aizliegumu partijai veikt publisko darbību, un lēmumu, ar kuru noraidīts pieteikums par šā aizlieguma atcelšanu, 10 dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas var iesniegt blakus sūdzību Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Blakus sūdzības iesniegšana par šā panta pirmajā daļā minētajiem lēmumiem neaptur to izpildi.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2022.)

45.[3] pants. Partijas darbības izbeigšana ar tiesas nolēmumu, ja partijas darbība apdraud valsts vai sabiedrisko drošību

(1) Ja partijas darbība ir vērsta uz kāda šā likuma 7. panta ceturtajā un piektajā daļā minētā aizlieguma pārkāpumu, prokurors partijai rakstveidā izsaka brīdinājumu vai iesniedz iesniegumu. Ja partija pēc prokurora iesnieguma saņemšanas šajā iesniegumā noteiktajā termiņā nav novērsusi pārkāpumu vai izdara pārkāpumu, par kura nepieļaujamību iepriekš ir brīdināta, prokurors ceļ prasību Rīgas pilsētas tiesā par partijas darbības izbeigšanu.

(2) Ja partijas darbība pārkāpj kādu šā likuma 7. panta ceturtajā un piektajā daļā minēto aizliegumu vai partijas darbība ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem un apdraud valsts vai sabiedrisko drošību, prokurors ceļ prasību Rīgas pilsētas tiesā par partijas darbības izbeigšanu.

(3) Rīgas pilsētas tiesa lietas par partijas darbības izbeigšanu, ja tas skar valsts vai sabiedriskās drošības intereses, izskata nekavējoties, piemērojot Civilprocesa likumā noteikto kārtību.

(4) Lai prasījuma robežās noskaidrotu patiesos lietas apstākļus un panāktu tiesisku un taisnīgu lietas izskatīšanu, tiesa, izskatot lietas par partijas darbības izbeigšanu, ja tas skar valsts vai sabiedriskās drošības intereses, noskaidro lietas apstākļus, pārbauda pierādījumus, kā arī, ja iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, pieprasa tos pēc savas iniciatīvas.

(5) Ja, izskatot lietas par partijas darbības izbeigšanu, kā pierādījumu izmanto operatīvās darbības pasākumos iegūtās ziņas, kas ir valsts noslēpuma objekts, tikai tiesa pēc lietas dalībnieku motivēta lūguma drīkst iepazīties ar operatīvās darbības materiāliem, kas nav pievienoti lietai un attiecas uz pierādīšanas priekšmetu, nolēmumā norādot,

ka šie materiāli ir izvērtēti.

(6) Tiesas spriedumu lietā par partijas darbības izbeigšanu var pārsūdzēt Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.
(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2022. Sk. pārejas noteikumu 3. punktu)

46.pants. Partijas likvidācija

(1) Partijas darbības izbeigšanās gadījumā notiek tās likvidācija, ja likumā nav noteikts citādi.

(2) Partijas likvidācijas jautājumos piemēro Biedrību un nodibinājumu likumu.

47.pants. Partijas reorganizācija

(1) Partiju var reorganizēt, partijām apvienojoties vienā partijā vai partijai sadaloties, vai pārveidojot partiju par biedrību.

(2) Reorganizācijā drīkst piedalīties tikai partijas, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Reorganizācijā nedrīkst piedalīties partiju apvienības.

(3) Partijas statūtos var paredzēt, ka reorganizācija ir atļauta vai nav atļauta, pastāvot zināmiem priekšnoteikumiem.

(4) Partijas reorganizācijas jautājumos piemēro Biedrību un nodibinājumu likumu, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(5) Ja reorganizācijas rezultātā tiek dibināta jauna partija, pieteikumam par partijas reorganizāciju pievieno pieteikumu par jaunās partijas ierakstīšanu partiju reģistrā.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

48.pants. Partijas pārveidošana par biedrību

(1) Lai partiju pārveidotu par biedrību, atbilstoši attiecīgās partijas statūtiem sasauc partijas biedru sapulci. Sapulcē statūtos noteiktajā kārtībā tiek pieņemts lēmums par partijas pārveidošanu par biedrību. Biedru sapulces protokolā iekļauj dibināšanas lēmumā norādāmās ziņas. Biedru sapulces protokolu noformē atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likumā noteiktajiem biedru sapulces protokola noformēšanas noteikumiem.

(2) Pārveidojot partiju par biedrību, ievēro biedrību dibināšanu reglamentējošo normatīvo aktu noteikumus.

(3) Pieteikumu par partijas pārveidošanu par biedrību paraksta valde. Minētajam pieteikumam pievieno pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā un šā panta pirmajā daļā norādīto biedru sapulces protokolu.

(4) Pārveidojot partiju par biedrību, ir atļauts saglabāt attiecīgās partijas nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu un simboliku vai arī izmantot vienu vai vairākus no minētajiem elementiem.

(5) Jaunizveidotā biedrība statūtos norāda, ka tā ir partijas tiesību un saistību pārņēmēja.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2017.)

49.pants. Slēguma finanšu pārskats

(1) Uzsākot partijas likvidāciju, reorganizāciju vai pārveidošanu par biedrību, partijas pienākums ir iesniegt Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam slēguma finanšu pārskatu un zvērināta revidenta ziņojumu par partijas finansiālo un saimniecisko darbību gadā, kurā attiecīgā partija tiek likvidēta, reorganizēta vai pārveidota par biedrību.

(2) Par šā panta pirmās daļas noteikumu izpildi partijas likvidācijas gadījumā atbildīgs ir attiecīgās partijas likvidators, bet, ja likvidators nav iecelts, — attiecīgās partijas valde.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. likumu, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

Pārejas noteikumi

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2013. likumu, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

1. Likuma spēkā stāšanās kārtību nosaka ar īpašu likumu.

(Punkta numerācija grozīta ar 31.10.2013. likumu, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

2. Partijas, kuru dibinātāju sapulces lēmums par partijas dibināšanu pieņemts līdz attiecīgo šā likuma grozījumu spēkā stāšanās dienai, ierakstāmas partiju reģistrā saskaņā ar tām normatīvo aktu prasībām, kuras bija spēkā dienā, kad tika pieņemts attiecīgās partijas dibinātāju sapulces lēmums par partijas dibināšanu.

(31.10.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.11.2013.)

3. Līdz Rīgas pilsētas tiesas izveidei šā likuma $45.^3$ pantā minētās lietas izskata Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2022.)

Likums stājas spēkā 2007.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2006.gada 22.jūnijā.

Valsts prezidentes vietā
Saeimas priekšsēdētāja I.Ūdre

Rīgā 2006.gada 7.jūlijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"